

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง
รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม
เลขที่ 120 หมู่ 3 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนน
แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210
ประเทศไทย

12 มีนาคม 2561

เรียน พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง

ข้อแก้ไขเพิ่มเติมต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ...

บทนำ

คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ICJ) และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ขอส่งจดหมาย
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำต่อบุคคลสูญหาย พ.ศ...
(ร่างพระราชบัญญัติฯ) นี้ถึงท่าน โดยจดหมายฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นการเพิ่มเติมจากข้อเสนอแนะก่อน
หน้านี้ที่ทั้งสององค์กรเสนอต่อปลัดกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 ซึ่ง
ประกอบด้วยความเห็นและข้อเสนอแนะขององค์กรที่มีต่อการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ตาม
เนื้อหาในขณะนั้น (โปรดดูเอกสารแนบ)¹

---

¹ ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล. “ข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน
และการกระทำต่อบุคคลสูญหาย พ.ศ...” (Recommendations on the Draft Prevention and Suppression of
Torture and Enforced Disappearance Act (2016)). 23 พฤศจิกายน 2560. <https://www.icj.org/thailand-icj-amnesty-advise-changes-to-proposed-legislation-on-torture-and-enforced-disappearances/>

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

จดหมายฉบับนี้เขียนขึ้นเพื่อย้ำเตือนและผลักดันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ โดยไม่ล่าช้า เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) และอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - UNCAT) และยังได้ลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance - ICPPED) และเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ยังได้มีมติเห็นชอบให้รัฐบาลไทยภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคี ICPPED² อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยยังไม่ได้ดำเนินการภาคยานุวัติให้แล้วเสร็จ และไม่ได้กำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนในการส่งมอบภาคยานุวัติสารให้กับเลขาธิการสหประชาชาติตามข้อกำหนด

ตามที่องค์กรของเราได้รับข้อมูลเพิ่มเติมว่า กระทรวงยุติธรรมมีความเห็นชอบต่อการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ลงวันวันที่ 6 มีนาคม 2561 และได้เริ่มจัดให้มีกระบวนการรับฟังความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560³ แล้วนั้น หากมีการให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ตามเนื้อหาในปัจจุบัน เรามีความกังวลเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาของกฎหมายภายในประเทศจะไม่สอดคล้องกับพันธกรณีของไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ตามหลักที่ได้วางไว้ในข้อ 27 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา (Vienna Convention on the Law of Treaties) นั้น ประเทศไทยไม่สามารถอ้างกฎหมายภายในประเทศเป็นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ต่อสนธิสัญญาต่าง ๆ รวมทั้ง ICCPR UNCAT และ ICPPED อย่างน้อยเมื่อได้ทำการภาคยานุวัติแล้วได้ ประเทศไทยจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปรับปรุงเนื้อหาของกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาเหล่านี้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ด้วยเหตุดังกล่าว เราขอเรียกร้องให้รัฐบาลไทยเร่งดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อเสนอแนะในจดหมายฉบับนี้โดยไม่ล่าช้า

---

² กระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย. “แถลงการณ์: ความคืบหน้าว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย” (Press Release : Thailand’s Progress on Prevention and Suppression of Torture and Enforced Disappearance). 30 มิถุนายน 2560 <http://www.mfa.go.th/main/en/news3/6886/78828-Thailand’s-Progress-on-Prevention-and-Suppression.html>

³ คำแปลอย่างไม่เป็นทางการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2560 http://www.constitutionalcourt.or.th/occ_en/download/article_20170410173022.pdf

อนึ่ง การแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดก่อให้เกิดความกังวลเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการตัดเนื้อหาที่เป็นหลักประกันสำคัญทางกฎหมายที่จำเป็นต่อการทำให้การทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการกระทำให้บุคคลสูญหาย เป็นการกระทำที่ต้องห้ามเด็ดขาดในประเทศไทย

นอกจากนั้น ในแถลงการณ์ร่วมวันที่ 9 มีนาคม 2560⁴ แถลงการณ์ร่วมวันที่ 26 มิถุนายน 2560⁵ และจดหมายเปิดผนึกลงวันที่ 30 สิงหาคม 2560 ซึ่งเผยแพร่ร่วมกับองค์กรชั้นนำระหว่างประเทศและระดับประเทศหลายหน่วยงาน⁶ องค์กรของเราได้แสดงความกังวลหลายครั้งต่อข้อบกพร่องอื่น ๆ ของร่างพระราชบัญญัติฯ แต่ร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดไม่ได้ถูกแก้ไขตามข้อกังวลเหล่านี้เลย ทั้งยังนำผิดหวังอย่างยิ่งที่มีจะมีการประกันที่ต่ำกว่าข้อกำหนดตามสนธิสัญญาต่าง ๆ ทั้งที่ข้อกำหนดเหล่านั้นจะต้องถูกนำมาบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในประเทศ

ข้อกังวลหลักของพวกเราภายหลังการพิจารณาพระราชบัญญัติฯ ฉบับล่าสุดประกอบด้วย

1. หลักการไม่สามารถผ่อนปรนได้ (Non-derogability) – มาตรา 11 (ในร่างเดิม) ถูกตัดออกไปจากร่างพระราชบัญญัติฯ⁷ นับเป็นการตัดหลักประกันที่ห้ามการกระทำที่เป็นการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายโดยเด็ดขาด ซึ่งระบุให้หลักดังกล่าวไม่สามารถผ่อนปรนได้แม้ขณะมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ดังนั้น มาตรา 11 จึงควรถูกบรรจุในร่างพระราชบัญญัติฯ อีกครั้ง⁸

⁴ ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, แถลงการณ์ร่วม. “ประเทศไทย: เร่งดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมและผ่านกฎหมายว่าด้วยการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย” (Thailand: Prioritize the amendment and passage of legislation on torture and enforced disappearances). 9 มีนาคม 2560. <https://www.icj.org/thailand-prioritize-the-amendment-and-passage-of-legislation-on-torture-and-enforced-disappearances/>; <https://www.amnesty.or.th/?cID=530>

⁵ ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล. “ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีในการป้องกันการทรมานและการประติบัติที่โหดร้าย” (Thailand must follow through on commitments to prevent torture and other ill-treatment). 26 มิถุนายน 2560. <https://www.icj.org/thailand-must-follow-through-on-commitments-to-prevent-torture-and-other-ill-treatment/>

⁶ ICJ, แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, Human Rights Watch, International Federation for Human Rights (FIDH), มูลนิธิสืบสานวัฒนธรรม และศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน. “จดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาลไทย”. 30 สิงหาคม 2560. <https://www.icj.org/wp-content/uploads/2017/08/Thailand-ED-Day-letter-Advocacy-open-letters-2017-ENG.pdf>

⁷ “มาตรา (ในร่างเดิม)” หมายถึงมาตราที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560

⁸ ข้อ 4, 7 ICCPR ข้อ 2(2) UNCAT และ ข้อ 1(2) ICPPED

2. หลักการห้ามผลักดันกลับไปเผชิญอันตราย (*non refoulement*) – มาตรา 12 (ในร่างเดิม) ถูกตัดออกไปจากร่างพระราชบัญญัติฯ ถือเป็น การตัดหลักการพื้นฐานตามกฎหมายระหว่างประเทศ (หลักการห้ามผลักดันกลับไปเผชิญอันตราย) ที่มีข้อห้ามการส่งบุคคลกลับไปยังสถานที่ซึ่งมีความเสี่ยงว่าบุคคลนั้นจะถูกทรมาน ได้รับการประติบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ดังนั้น มาตรา 12 จึงควรถูกบรรจุในร่างพระราชบัญญัติฯ อีกครั้ง⁹
3. ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา (*Command responsibility*) – การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 32 (ในร่างเดิม) ซึ่งปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการตัดเนื้อหาที่ยืนยันความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการทรมาน ทั้งยังกำหนดกรอบความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาให้แคบลงแก่กรณีที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำให้บุคคลสูญหายและเฉพาะกับผู้บังคับบัญชาที่ “มีหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจควบคุมการกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย” ดังนั้น มาตรา 32 (ในร่างเดิม) จึงควรถูกบรรจุในร่างพระราชบัญญัติฯ อีกครั้ง ทั้งยังควรเพิ่มเติมเนื้อหาเพื่อประกันว่าผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบในกรณีที่ “ทราบหรือควรทราบว่ามี การกระทำหรือจะกระทำการอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติฯ นี้ และไม่ดำเนินมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำ ความผิดดังกล่าว”¹⁰

⁹ ข้อ 3 UNCAT และ ข้อ 16 ICPPED

¹⁰ ข้อ 6 ของ ICPPED กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีความรับผิดชอบทางอาญาในกรณีที่เกิดการกระทำที่เป็นการกระทำให้บุคคลสูญหาย นอกจากนี้ ข้อ 2(2) ของอนุสัญญา UNCAT และข้อ 6(2) ของอนุสัญญา ICPPED ยังระบุว่า คำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานไม่สามารถยกขึ้นเป็นข้ออ้างที่มีเหตุผลสำหรับความผิดฐานการทรมานหรือการกระทำให้บุคคลสูญหายได้ ในความเห็นทั่วไปว่าด้วยการนำข้อ 2 ของอนุสัญญา UNCAT ไปปฏิบัติโดยรัฐภาคี คณะกรรมการต่อต้านการทรมานได้ชี้แจงไว้ว่า ในการสืบสวนสอบสวน การป้องกัน และการลงโทษการกระทำที่เป็น การทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี รัฐภาคีควร “ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับความรับผิดชอบทางกฎหมายของ...เจ้าหน้าที่ในสายการบังคับบัญชา ไม่ว่าจะเป็นการกระทำใน ลักษณะที่เป็นการยุยง การเห็นชอบ หรือการรู้เห็นเป็นใจ” คณะกรรมการยังเน้นย้ำว่า “ผู้ที่ใช้อำนาจบังคับบัญชารวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่อาจหลีกเลี่ยงภาระความรับผิดชอบหรือหลบเลี่ยงความรับผิดชอบทางอาญาต่อการทรมานหรือ การประติบัติที่โหดร้าย อันเกิดจากการกระทำของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาทราบหรือควรทราบว่าการกระทำอันเป็นการต้องห้ามเกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น และไม่ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิด” โปรดดู คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน. “ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 2: การนำข้อ 2 ไปปฏิบัติโดยรัฐภาคี” (General Comment No. 2: Implementation of Article 2 by States Parties). 24 มกราคม 2551. UN Doc. CAT/C/GC/2. ย่อหน้าที่ 7, 9, 26

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

4. การนำคำให้การที่ได้มาจากการทรมานมาใช้ – เนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่กำหนดข้อห้ามเฉพาะต่อการรับฟังคำให้การและข้อมูลใด ๆ ที่ได้มาจากการทรมานหรือการประตบตีหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี มาเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อห้ามอย่างชัดเจนมิให้มีการใช้พยานหลักฐานเช่นนั้น¹¹
5. หลักประกันเพื่อการป้องกัน – ร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่มีข้อบทที่เป็นการประกันเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่บุคคลสูญหาย การทรมาน และการประตบตีหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ได้แก่ การให้ทนายความและญาติสามารถเข้าเยี่ยมผู้ถูกควบคุมตัวได้ การกำหนดให้ต้องชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับชะตากรรมและสถานที่ควบคุมตัวอย่างต่อเนื่องต่อญาติและทนายความ การกำหนดให้ต้องมีทนายความระหว่างการสอบปากคำ และให้มีการบันทึกวิดีโอและ/หรือบันทึกเสียงระหว่างการสอบปากคำทุกครั้ง หลักประกันเหล่านี้ควรต้องถูกบรรจุไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ¹²
6. บทนิยาม – องค์ประกอบสำคัญในบทนิยามการกระทำที่บุคคลสูญหายและการทรมานในร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่กำหนดในอนุสัญญา UNCAT และ ICPPED ขาดหายไป ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติฯ จึงควรถูกแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อกำหนดเหล่านี้
7. ความรับผิดชอบอาญานอกเหนือจากผู้กระทำการโดยตรง – ร่างพระราชบัญญัติฯ ขาดความชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขยายความรับผิดชอบอาญานอกเหนือไปจากผู้กระทำ ความผิดฐานกระทำที่บุคคลสูญหายและการทรมานโดยตรง ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขให้เกิดความชัดเจนว่าความรับผิดชอบนี้ครอบคลุมนอกเหนือไปจากผู้กระทำการโดยตรงเพียงใด และกำหนดโทษอย่างเหมาะสมกับผู้ร่วมกระทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ
8. การประตบตีหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี – ร่างพระราชบัญญัติฯ มิได้กำหนดให้การกระทำที่เป็นการประตบตีหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี เป็นความผิดทางอาญา ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติ

¹¹ ผู้พิพากษาอาวุโสท่านหนึ่งยืนยันในการให้สัมภาษณ์กับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า มาตรา 226(1) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามแนวคิดศาสตร์ของไทยอาจตีความหมายได้ว่า “ศาลสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณารับฟังพยานหลักฐาน แม้ว่าจะมีการทรมานบุคคลที่ถูกควบคุมตัวเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลนั้น” สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรดดูแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล รายงาน “บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในพรุ่งนี้: การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายภายในประเทศไทย” (Make Him Speak by Tomorrow”: Torture and Other Ill-Treatment in Thailand). กันยายน 2559. ASA 39/4747/2016. เซ็งจอร์จ 20

¹² โปรดดูข้อเสนอแนะในเอกสารแนบ. น. 12-14

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ฯ จึงควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมให้การประติบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี มีความผิดทางอาญาเป็นการเฉพาะ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำที่ต้องห้ามอย่างเด็ดขาดเช่นเดียวกับการทรมาน ตามข้อ 4 และ 7 ของ ICCPR และถือเป็นสิทธิที่ไม่สามารถผ่อนปรนได้แม้ในเวลาใดก็ตาม

เราขอเน้นย้ำถึงข้อเรียกร้องให้รัฐบาลไทยภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคี ICCPED¹³ และพิธีสารเลือกรับต่ออนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (OP-CAT)¹⁴

เรารู้สึกเสียใจอย่างยิ่งต่อการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ครั้งล่าสุด และการที่ข้อบกพร่องของพระราชบัญญัติฯ นี้ไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งถือเป็นการก้าวยกยหลังของรัฐบาลไทยในการดำเนินการเพื่อทำให้การทรมานและการกระทำที่บุคคลสูญหายเป็นความผิดทางอาญาตามที่ตกปากรับคำไว้ ซึ่งเป็นการกระทำเราเคยให้ความชื่นชมและยังคงยินดีต่อความพยายามดังกล่าว

หากการดำเนินการนี้เป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทย ย่อมถือเป็นการดำเนินการครั้งประวัติศาสตร์ เพื่อป้องกันการละเมิดอันร้ายแรง และการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย

ทั้งนี้ รัฐบาลจำเป็นต้องแก้ไขการลดทอนเนื้อหาครั้งนี้ และดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ ให้สอดคล้องอย่างสมบูรณ์ตามข้อกำหนดของ ICCPR UNCAT และ ICCPED

องค์กรของเรายังคงมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ และยินดีอย่างยิ่งที่จะให้ข้อเสนอแนะหรือตอบคำถามใด ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของจดหมายฉบับนี้

เราจะยินดีเป็นอย่างยิ่งถ้าท่านจะให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วนในประเด็นนี้

---

¹³ และโปรดดู ICJ. “สิบปีอันไร้ซึ่งความจริง: สมชาย นีละไพจิตร และการบังคับให้บุคคลสูญหายในประเทศไทย” (Ten Years Without Truth: Somchai Neelapaijit and Enforced Disappearances in Thailand). มีนาคม 2557. น.15 <http://icj.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2014/03/Ten-Years-Without-Truth-Somchai-Neelapaijit-and-Enforced-Disappearances-in-Thailand-report-2014.pdf>

¹⁴ โปรดดู เชิงอรรถ 5

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ขอแสดงความนับถือ

(ลายมือชื่อ)

Ian Seiderman

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายและนโยบาย
คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ICJ)

(ลายมือชื่อ)

Ashfaq Khalfan

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายและนโยบาย
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สำเนาถึง:

นายดอน ปรมต์ถ์วินัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

443 ถนนศรีอยุธยา

ราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม

เลขที่ 120 หมู่ 3

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

อธิบดี

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กระทรวงยุติธรรม

เลขที่ 120 หมู่ 3

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210